

- Må snakke om i morgen

Vi bor i en verden der energi har blitt servert på oljefat. Mange tar det for gitt at denne energien vil fortsette. Men er det slik?

INNLEGG

Silje Skjelsvik

Masterstudent i fysisk oseanografi, Geofysisk institutt, Universitetet i Bergen

Selv om Norge i stor grad klarer seg med vannkraft, pumpes det store mengder olje og gass fra norsk sokkel. Er dette fremdeles nødvendig, og kan dette fremdeles forsvares når vi vet at olje og gass fører til global oppvarming? Jeg og flere unge i dag tror ikke at disse gamle vanene kan fortsette. Hvis du er oppdatert om dagens klimaproblem, vet du egentlig hvorfor. Jeg er 23 år, og jeg vil være med på å bygge fremtiden.

■ Unge bryr seg. Vi ser alle hvordan miljøet rundt oss har endret seg, og vi vet at menneskeskapte klimaendringer er en viktig årsak til dette. Her i Bergen har jeg opplevd to tørre og 21 våte år i løpet av min levetid, og kun to år med temperatur under normalen.

■ Våren kommer tidligere, høsten varer lenger og vinter været er mer variabelt nå enn før. Det er som om kloden skifter klær. Det er så opplagt, så hvorfor gjør vi ikke mer?

■ Folk bryr seg ikke nok. Mannen på gata, naboen din og statsministeren - de bryr seg rett og slett ikke nok. Men heldigvis er vi i en brytningstid. For selv om Norge øker CO₂-utslippene og ikke er i nærheten av å nå Parisavtalen, så skjer det endringer i samfunnet. En kollektiv klimapåvåkning.

■ Fornybar energi er i ferd med å bli billigere enn fossil energi. Likevel sier Det internasjonale energibyrået (IEA) at vi ikke vil klare oss uten olje og gass i fremtiden. Det samme byrået har de siste 15 år systematisk underestimert faktisk økning av fornybar energi. Våre myndigheter legger IEA sine feilvurderinger til grunn for fremtidens olje- og gassbehov.

OLJE-LANDET: Selv om Norge i stor grad klarer seg med vannkraft, pumpes det store mengder olje og gass fra norsk sokkel. Er dette fremdeles nødvendig? spør Silje Skjelsvik i dette innlegget. Her er Edvard Grieg-feltet som ligger på Utsirahøyden i Nordsjøen, 180 km vest for Stavanger.

FOTO: NTB SCANPIX

■ Dette kan ikke lenger fortsette.

■ Staten ble derfor saksøkt, med de unge som sentrale pådrivere. Grunnlovens miljøparagraf 112 ble testet ut i rettssystemet. Kan olje- og gassutvinning i nordområdene forsvares når utslippene fører til alvorlig og langvarig klimaendring? Selv internasjonalt fikk dette stor oppmerksomhet. Fordi -å satse videre på olje og gass motstrider ikke bare rettigheten til et godt miljø, også for etterlekten, men setter oss i en økonomisk fare. Denne inntekten vil ikke være tilstrekkelig, kanskje allerede om 20-30 år.

■ I løpet av mine fire år på UiB har tilslutningen til petroleumsektoren falt med 76 prosent.

■ Samtidig har det blitt opprettet en svært populær masterlinje i fornybar energi. Vi unge tar veivalget i egne hender, og søker en utdanning som er på lag med den grønne fremtiden vi ønsker. Men hvordan i all verden kan overgangen til fornybar energi komme raskt, når vi fortsatt satser så tungt på olje og gass?

■ Som student ved Geofysisk institutt har jeg lært mye om hvordan kloden fungerer. Jeg har fått et innblikk i fortidens

og nåtidens klimasituasjon, av de fremste forskerne innenfor fagfeltet. Dette har fått meg til å engasjere meg i problemet vi står overfor. Det som startet som en liten gnist inni meg har tatt fyr. Jeg har en stemme, og jeg vil bruke den.

■ Fra det som før ville vært en debatt om hvorvidt menneskeskapte klimaendringer eksisterer, ønsker vi heller å vite mer om hvordan samfunnet kan omstilles for å sikre et klima som er levelig for fremtidige generasjoner. Jeg vet det er lett å si at «vi må gjøre noe», at «politikere må gjøre noe», at «du må gjøre noe». Men ingenting blir gjort av seg selv, alle må bidra. Og i mangel av lederskap tar vi opp problemet.

■ Vi unge ønsker en grønn ener-

giomstilling og en bærekraftig måte å leve på. Men dette er vanskelig å få til når dagens beslutningstakere styrer toget med lukkede øyne. Vi er på kollisjonskurs -våk opp og bytt spor!

■ Mandag 29. januar skal jeg i ilden som konferansier på energikonferansen Vi må snakke om i morgen. Dette er kanskje den største og viktigste konferansen i 2018, i regi av studenter fra

■ Geofysisk fagkomité og Tekna Student Bergen. Denne kvelden får vi unge muligheten til å snakke med lederne i samfunnet. Vi vil ta del i dugnaden om å forme fremtiden og fremtidens arbeidsmarked.

■ Vi må snakke om i morgen.

” Våren kommer tidligere, høsten varer lenger og vinter været er mer variabelt nå enn før. Det er som om kloden skifter klær.

Bybanen - ikke et varemerke?

Bare i Bergen brukes navnet Bybanen på et eksisterende transporttilbud på skinner. Likevel avslo Patentstyret for 11 år siden Bergen Kommunes søknad om å registrere Bybanen som et beskyttet varemerke, den gang da banen var ny: «- Vi har kommet til at varemerket ikke uten videre kan registreres fordi det mangler særpreget, sier Anne M. Holth i

Patentstyret. Patentstyret mener navnet kan oppfattes som «transportmiddel i by». I så fall burde vel Flytoget i Oslo heller ikke kvalifisere som varemerke, et navn som kan oppfattes som transportmiddel til flyplass? Men Flytoget hadde ingen problemer med å bli godkjent av Patentstyret, og ingen andre byer i Norge kan dermed bruke

navnet Flytog. Men det er for øyeblikket fritt frem å bruke navnet Bybanen - et begrep som Bergen har opparbeidet gjennom over tyve år fra planlegging til gjennomføring av det største kollektivtransport-prosjekt noensinne i byen, til en kostnad av mange milliarder av kroner. Forskjellen på de to er ikke lett å se. Bortsett fra at den ene

ligger i Oslo og den andre ligger i Bergen. Bybanen har i de 11 årene siden søknaden ble sendt utviklet seg til å bli en stor suksess, og har blitt et innarbeidet bergensk landemerke på samme måte som Bryggen og Brann. Å hevde at dette er et navn som mangler særpreget er vanskelig å forstå. «Patentstyret har gitt signaler

om at saken kan revurderes av styret for det industrielle rettsvern, dersom kommunen kan dokumentere at omsetningskretsen i Norge anser Bybanen som et varemerke», het det avslutningsvis den gangen. På høy tid med en ny søknad!

Astrid Marie Iversen
Bergen